EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.10.2017
COM(2017) 585 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Tretje letno poročilo o izvajanju trgovinskega sporazuma med EU ter Kolumbijo in Perujem

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Tretje letno poročilo o izvajanju trgovinskega sporazuma med EU ter Kolumbijo in Perujem

1. UVOD

Leto 2016 je bilo četrto leto izvajanja Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani[1] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Sporazum se začasno uporablja s Perujem od marca 2013, s Kolumbijo pa od avgusta 2013[2].

Sporazum je bil prvič spremenjen s Protokolom o pristopu Hrvaške k EU. Peru je 6. aprila 2017 zaključil postopek ratifikacije in protokol je za Peru začel veljati 1. maja 2017.

Sporazum je bil drugič spremenjen s Protokolom o pristopu Ekvadorja, ki se začasno uporablja od 1. januarja 2017. Postopek ratifikacije v Kolumbiji in Peruju ter v državah članicah EU še poteka[3].

V skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 19/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ekvadorjem, Kolumbijo in Perujem na drugi strani[4] (v nadaljnjem besedilu: Uredba) se je Komisija zavezala predložiti letni poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi, izvajanju in izpolnjevanju zahtev iz Sporazuma ter Uredbe. Poročilo je odgovor na to zahtevo.

2. METODOLOGIJA, KI JE BILA UPORABLJENA ZA ANALIZO

Analiza dvostranskih trgovinskih tokov temelji na primerjavi podatkov Eurostata za četrto leto izvajanja Sporazuma (koledarsko leto 2016) s podatki za koledarsko leto neposredno pred Sporazumom (2012). Analiza trgovine s storitvami ter tokov in stanja naložb temelji na letnih podatkih do leta 2015.

Na splošno je treba poudariti, da vzroki za nihanje trgovinskih tokov izhajajo iz številnih dejavnikov in jih ni mogoče pripisati le obstoju Sporazuma ali stopnji napredka pri njegovem izvajanju.

[1] UL L 354, 21.12.2012, str. 3.
[2] http://www.consilium.europa.eu/sl/documents-publications/agreements-conventions/agreement/?aid=2011057.
[3] http://www.consilium.europa.eu/sl/documents-publications/agreements-conventions/agreement/?aid=2016044
[4] UL L 17, 19.1.2013, str. 1.

3. RAZVOJ TRGOVINE (PO POSAMEZNEM LETU IN OD ZAČETKA ZAČASNE UPORABE)

3.1 Blagovna menjava

Kolumbija

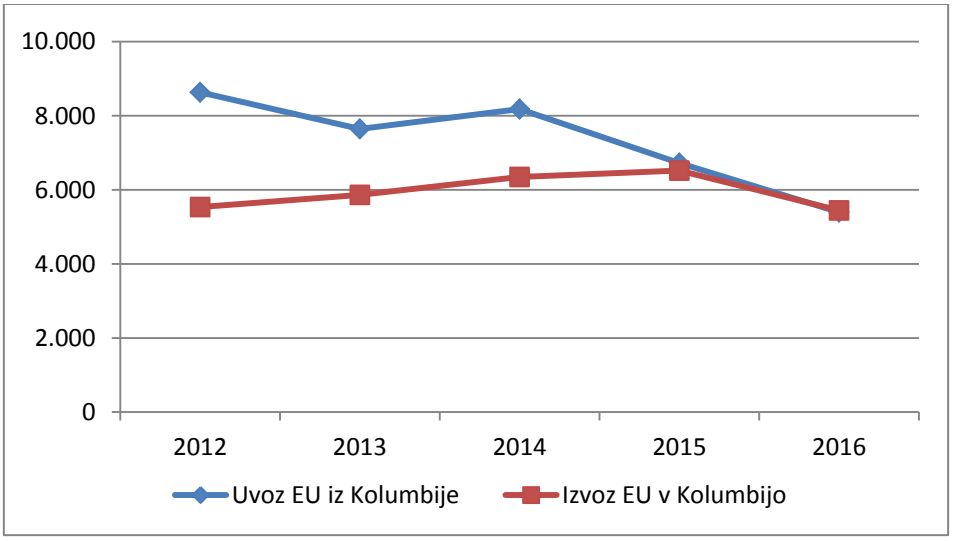
EU je druga največja trgovska partnerica Kolumbije, takoj za ZDA. Trgovina med EU in Kolumbijo se je po povečanju med letoma 2012 in 2014 v zadnjih dveh letih zmanjšala. Zdi se, da je to predvsem posledica zmanjšanja zunanjega povpraševanja Kolumbije in znižanja mednarodnih cen primarnih proizvodov, kar je vplivalo na izvoz mineralnih proizvodov iz Kolumbije. Čeprav je bila dvostranska trgovina v letu 2016 za 23,5 % nižja kot leta 2012, pa se je kolumbijska trgovina s preostalim svetom v enakem obdobju zmanjšala za približno 36 %.

Leta 2016 je dvostranska trgovina znašala 10,8 milijarde EUR v primerjavi s 14,2 milijarde EUR leta 2012, kar je prvič v zadnjem desetletju povzročilo majhen trgovinski presežek EU.

Izvoz EU v Kolumbijo se je s 5,5 milijarde EUR leta 2012 povečal na 6,5 milijarde EUR leta 2015, vendar se je leta 2016 zmanjšal za 15 % na 5,4 milijarde EUR. To je v skladu s trendom zmanjšanja uvoza v Kolumbijo s preostalega sveta.

Uvoz EU iz Kolumbije je leta 2016 znašal 5,4 milijarde EUR, saj se je zmanjšal s 6,7 milijarde EUR leta 2015 in 8,6 milijarde EUR leta 2012 (zmanjšanje za 37,5 %). V istem obdobju se je skupni izvoz Kolumbije zmanjšal za 48 %.

Preglednica 1: Dvostranska blagovna menjava med EU in Kolumbijo v obdobju 2012–2016 (v milijonih EUR)

Vir: Eurostat

Sektorski učinki

V zvezi z izvozom EU v Kolumbijo so bile v letu 2016 najpomembnejše kategorije:

- stroji in mehanske naprave (HS84), 16,1 % izvoza EU, zmanjšanje za 24,6 % v primerjavi z letom 2012, predvsem zaradi nižjega povpraševanja po naložbah;

- farmacevtski izdelki (HS30), 13 % izvoza, povečanje za 12,5 %;
- vozila in njihovi deli (HS87), 8,5 % izvoza EU, povečanje za 2,1 %;
- medicinski (in drugi) instrumenti (HS90) ter plastične mase in proizvodi iz plastičnih mas (HS39), povečanje v vsaki kategoriji za 11 %;
- skupen izvoz kmetijskih proizvodov EU (HS01 do HS24) se je od leta 2012 povečal za 82 %, trend, ki ga je v večini kategorij proizvodov mogoče najbolj pripisati napredku pri izvajanju poglavja o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih.

Glavne kategorije v zvezi z uvozom EU iz Kolumbije so:

- minerali (HS27), 51,3 % uvoza EU v primerjavi z 68,5 % v letu 2012;
- sadje (HS08), 18 %, kar je skoraj dvakrat več od 9,6 % v letu 2012 (poleg banan je bilo tudi glede drugega tropskega sadja zabeleženo pomembno povečanje);
- kava (HS09), povečanje za 44,9 %, kar trenutno pomeni 10,9 % uvoza EU;
- skupen uvoz kmetijskih proizvodov v EU (HS01 do HS24) se je od leta 2012 povečal za 32,9 %.

Peru

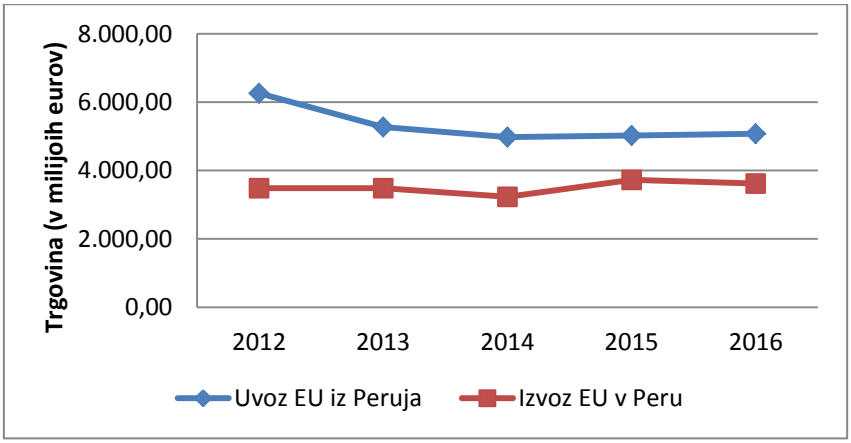
EU je tretja največja trgovska partnerica Peruja, za Kitajsko in ZDA. Leta 2016 je dvostranska trgovina rahlo upadla predvsem zaradi zmanjšanja zunanjega povpraševanja in znižanja svetovnih cen surovin. Skupna trgovina Peruja s preostalim svetom se je med letoma 2012 in 2016 zmanjšala za 18 %, medtem ko se je z EU zmanjšala za 11 %.

Dvostranska trgovina je v letu 2016 znašala 8,7 milijarde EUR, kar je 11-odstotno zmanjšanje v primerjavi z letom 2012, s čimer je EU v primerjavi z letom 2012 zmanjšala svoj trgovinski primanjkljaj.

Uvoz EU iz Peruja se je od leta 2012 zmanjšal za 4 %, svetovni izvoz iz Peruja pa za 14 %.

Izvoz EU v Peru se je v istem obdobju zvišal za 4 %, za primerjavo – skupni uvoz iz Peruja se je zmanjšal za 22 %.

Preglednica 2: Dvostranska blagovna menjava med EU in Perujem v obdobju 2012–2016 (v milijonih EUR)

Vir: Eurostat

Sektorski učinki

V zvezi z izvozom EU v Peru so bile v letu 2016 najpomembnejše kategorije:

- stroji in mehanske naprave (HS84), 27 % izvoza v primerjavi s 34 % v letu 2012;
- električni aparati (HS85), 9 % izvoza, kar je15 % manj kot v letu 2012;
- motorna vozila (HS87), 8 % izvoza, pri čemer se je izvoz avtomobilov povečal za 17 % in izvoz tovornjakov za 9 %;
- farmacevtski izdelki (HS30), 5 % izvoza EU (povečanje za 76 % od leta 2012);
- izvoz kmetijskih proizvodov (HS01 do HS24) se je od leta 2012 povečal za 73 %, zlasti žganih pijač (za 60 %), živil za otroško prehrano (za 277 %) in proizvodov iz vrtnin (za 156 %).

Glavne kategorije v zvezi z uvozom EU iz Peruja so:

- rude, žlindra in pepeli (HS26), 24 % vsega uvoza EU, vendar se je od leta 2012 ta vrednost zmanjšala za 40 %;
- mineralna goriva in olja (HS27), 7 % uvoza EU, kar je 48 % manj kot leta 2012;
- sadje (HS08), zdaj 18 % uvoza EU, povečanje za 120 % (ključni proizvodi so poleg banan avokado, namizno grozdje, mango in borovnice);
- kava (HS09), ki je postala tretja največja kategorija uvoza EU (7 % uvoza), čeprav se je od leta 2012 ta vrednost znižala za 32 %, predvsem zaradi težav s škodljivci;
- ribe in mehkužci (HS03), 5 % uvoza, kar je 30-odstotno povečanje;
- vrtnine (HS07), 4 % uvoza (od tega 77 % špargljev), kar je 22-odstotno povečanje;
- uvoz kakava se je povečal za 226 % in predstavlja 5 % uvoza EU.

3.2 Trgovina s storitvami in naložbe

3.2.1 Trgovina s storitvami

Preglednica 3: Dvostranska trgovina s storitvami med EU in Kolumbijo v obdobju 2010–2015 (v milijonih EUR)

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Uvoz EU-28	987	1 355	1 447	1 434	1 615	1 496
Izvoz EU-28	1 953	2 636	2 857	2 576	2 485	2 866
Bilanca	**967**	**1 281**	**1 410**	**1 141**	**870**	**1 370**
Trgovina skupaj	**2 940**	**3 992**	**4 304**	**4 010**	**4 100**	**4 362**

Vir: Eurostat

Kolumbija, dvostranska trgovina s storitvami je v letu 2015 ostala stabilna pri 4,3 milijarde EUR. Na podlagi kolumbijskih statističnih podatkov je delež EU v skupni kolumbijski trgovini s storitvami leta 2016 znašal 16,2 %.

Preglednica 4: Dvostranska blagovna menjava med EU in Perujem v obdobju 2010–2015 (v milijonih EUR)

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Uvoz EU-28	898	849	855	831	879	803

Izvoz EU-28	1 067	1 094	1 503	1 704	1 472	1 667
Bilanca	**169**	**245**	**648**	**873**	**593**	**864**
Trgovina skupaj	**1 964**	**1 943**	**2 358**	**2 535**	**2 351**	**2 469**

Vir: Eurostat

Glede Peruja se je dvostranska trgovina s storitvami leta 2015 povečala za 5 % glede na leto 2012. Medtem ko se je izvoz EU povečal za 11 %, se je izvoz Peruja v tem obdobju zmanjšal za 6 %. Na podlagi perujskih statističnih podatkov je delež EU v skupni perujski trgovini s storitvami leta 2015 znašal skoraj 30 %.

3.2.2 Naložbe

Preglednica 5: Tokovi in stanja naložb med EU in Kolumbijo v obdobju 2013–2015 (v milijonih EUR)

	Vhodne			Izhodne		
	2013	**2014**	**2015**	**2013**	**2014**	**2015**
Stanja	4 788	4 248	4 418	17 528	16 258	18 163
Tokovi	1 365	–192	371	–278	183	1 458

Vir: Eurostat

EU je največja tuja vlagateljica v Kolumbiji. Med letoma 2013 in 2015 so se neposredne tuje naložbe EU v Kolumbiji povečale za 4 % in leta 2015 skupaj znašale 18,2 milijarde EUR. Od leta 2013 so se neposredne tuje naložbe Kolumbije v EU zmanjšale za 8 % in leta 2015 znašale 4,4 milijarde EUR.

Preglednica 6: Tokovi in stanja naložb med EU in Perujem v obdobju 2013–2015 (v milijonih EUR)

	Vhodne			Izhodne		
	2013	**2014**	**2015**	**2013**	**2014**	**2015**
Stanja	243	245	1 536	9 135	9 512	10 465
Tokovi	129	264	672	4	618	1 473

Vir: Eurostat

EU je največja tuja vlagateljica v Peruju. Med letoma 2013 in 2015 so se neposredne tuje naložbe EU v Peruju povečale za 15 % in leta 2015 skupaj znašale 10,4 milijarde EUR. Neposredne tuje naložbe Peruja v EU so se leta 2015 povečale na 1,5 milijarde EUR, kar je 533-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013.

3.3 Stopnja uporabe preferencialov

Uporaba tarifnih preferencialov se lahko izmeri z oceno deleža trgovinskega toka, ki se izvaja v okviru Sporazuma.

Statistični podatki EU kažejo, da je več kot 95 % izvoza Kolumbije in Peruja v EU opravljenega na podlagi Sporazuma.

Na podlagi statističnih podatkov iz Kolumbije je stopnja uporabe preferencialov EU v Kolumbiji leta 2016 znašala 70,6 % (v primerjavi s 55,7 % v letu 2014, kar kaže na to, da izvozniki EU bolje izkoriščajo Sporazum). Statističnih podatkov o stopnji uporabe preferencialov EU v Peruju ni bilo mogoče dobiti.

3.4 Vpliv na mala in srednja podjetja

Po podatkih **kolumbijskih** organov sta leta 2016 v EU izvažali 2002 podjetji, leta 2012 pa 1656 podjetij. Med tistimi, ki v EU izvažajo vsaj v vrednosti 10 000 USD, je 314 malih in

srednjih podjetij (MSP)[5] in 634 mikropodjetij[6]. MSP so močno zastopani v izvozu, ki se ne nanaša na izvoz mineralov, in ki se je od leta 2012 povečal za 35 %. Mikropodjetja so svoj izvoz v EU od leta 2012 povečala za 81 %.

Po podatkih **perujskega** Urada za spodbujanje izvoza in turizma je od začetka veljavnosti Sporazuma v EU začelo izvažati 2269 podjetij, od tega jih je 857 iz kmetijsko-industrijskega sektorja in 458 iz tekstilnega sektorja. Podjetja, ki so začela izvažati, so večinoma MSP (95,3 %) na področju hitro rastočega izvoza proizvodov, kot so sadje, vrtnine, prehrambeni proizvodi in ribiški proizvodi.

4. DEJAVNOSTI ORGANOV IZVAJANJA

Tretje srečanje Odbora za trgovino v okviru Trgovinskega sporazuma med EU ter Kolumbijo in Perujem je potekalo 9. decembra 2016 v Bruslju, Belgija, s predhodnimi srečanji vseh osmih pododborov. Glavni zaključki s teh srečanj so:

a) Pododbor za carino, olajševanje trgovine in pravila o poreklu (28. in 29. november 2016 – z uporabo videokonference)

Pogodbenice so razpravljale o določbi, ki opredeljuje neposredni prevoz, in sicer glede morebitne spremembe, ki bi omogočila delitev pošiljk proizvodov, ki prečkajo tretjo državo. Sporazum ni bil dosežen in zadeva bo nadalje proučena.

EU je opozorila na vprašanje previsoke carinske vrednosti za uvoz iker postrvi v Peruju. Peru je pojasnil, da je vprašanje rešeno in da bo carinska vrednost temeljila na transakcijski vrednosti, uvozniki pa bodo upravičeni do povračil preplačanih dajatev.

Kolumbija in Peru sta opozorila na vprašanja v zvezi z dokazili o poreklu in številom zahtev za preverjanje, ki jih vlaga Španija.

b) Pododbor za javna naročila (2. december 2016 – z uporabo videokonference)

Glede Peruja je EU izrazila pomisleke, da bi se tehnične specifikacije lahko nanašale na standarde na način, ki bi oviral subjekte EU pri dostopu na trg javnih naročil.

Glede Kolumbije je EU opozorila na dostop na trg na podcentralni ravni, predvsem glede decentraliziranih (občinskih) subjektov, ki so odgovorni za infrastrukturo. Pogodbenice so se dogovorile, da bodo razprave nadaljevale, da bi našle rešitev.

c) Pododbor za tehnične ovire v trgovini (5. december 2016 – za Peru z uporabo videokonference)

EU je glede Kolumbije opozorila na vprašanje izvajanja nacionalnega podsistema kakovosti, zlasti sprememb, uvedenih v regulativne prakse, ki vplivajo na razvoj tehničnih predpisov. Pogodbenice so razpravljale o pobudah glede olajševanja trgovine v zvezi z ugotavljanjem skladnosti za izboljšanje priznavanja certificiranja, ki se izvaja na ozemlju drugih pogodbenic. Kolumbija je predstavila predlog za priznavanje takih potrdil.

[5] MSP je podjetje, ki skupno izvaža med 500 000 USD in 5 milijoni USD FOB.
[6] Mikropodjetje skupno izvaža manj kot 500 000 USD.

EU je glede Peruja izrazila pomisleke glede priznavanja držav članic s statusom „dobrega nadzora zdravja“ za izvoz farmacevtskih proizvodov in medicinskih pripomočkov ter vztrajala, naj se vse države članice obravnava enako.

d) Pododbor za sanitarne in fitosanitarne zadeve (6. in 7. december 2016)

Pogodbenice so potrdile napredek pri izvajanju določb o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih, predvsem pri vzpostavljanju usklajenih uvoznih pogojev in certificiranja mlečnih in mesnih proizvodov. Peru in Kolumbija sta sprejela izvajanje načela regionalizacije in odpravo zahteve „*živali morajo biti skotene, vzrejene in zaklane v isti državi članici*“. Peru in Kolumbija sta izrazila zanimanje za sodelovanje z EU na področju protimikrobne odpornosti. Kolumbija in Peru sta glede dobrobiti živali potrdila zanimanje za sodelovanje in izmenjavo informacij o ukrepih na tem področju. Pogodbenice so se dogovorile o delovnem načrtu za izboljšanje pogojev trgovine.

e) Pododbor za kmetijstvo (7. december 2016)
Pogodbenice so pregledale trgovinske tokove in uporabo kvot, stabilizacijski mehanizem za banane in podporni program EU kolumbijski mlečni industriji ter možnosti nadaljnjega sodelovanja pri vprašanjih kmetijstva.

Kolumbija je v zvezi z žganimi pijačami, ki so predmet reševanja spora pri STO, sporočila, da je bil sprejet nov zakon o žganih pijačah. EU je izrazila pomisleke glede diskriminatornih davkov v Peruju glede Pisca in uvoženih žganih pijač ter zakonodaje o analizi težkih kovin, ki ne zajema Pisca, zajema pa podobno uvoženo blago.

f) Pododbor za trgovino in trajnostni razvoj (7. in 8. december 2016)

Pogodbenice so izvedle srečanja institucij za spremljanje izvajanja določb Sporazuma o trgovini in trajnostnem razvoju (glej del 5 spodaj).

g) Pododbor za intelektualno lastnino (8. december 2016)

Razprave o geografskih označbah so zajemale preostale težave pri registraciji geografskih označb, težave z izvrševanjem in pomisleke o poenostavljenem postopku posodabljanja seznamov geografskih označb. Peru in Kolumbija sta izrazila namero zaščititi nove geografske označbe.

Glede drugih pravic intelektualne lastnine je EU izpostavila vprašanja glede farmacevtskih patentov: v zvezi s Kolumbijo glede vloge ministrstva za zdravje pri proučitvi patentov in v zvezi s Perujem glede vprašanj regulativnega varstva podatkov (npr. podatkov kliničnega testiranja). EU je opozorila na vprašanja avtorskih in sorodnih pravic: v zvezi s Kolumbijo glede izvrševanja „pravice do javne izvedbe“ na javnih prevoznih sredstvih in v zvezi s Perujem glede težav v zvezi z združenji avtorjev glede preglednosti, porazdelitve prihodkov in nadzora.

EU je opozorila na pomisleke zainteresiranih strani v zvezi z izvrševanjem. Peru je poročal o pozitivnem napredku, kot so hitrejši postopki in sprejetje preventivnih ukrepov ter prizadevanja za krepitev sodišč, ki se ukvarjajo z intelektualno lastnino. Kolumbija je opozorila na svojo novo strategijo izvrševanja na prednostnih področjih, ki je predmet pregleda izvajanja v prvem letu.

h) Pododbor za dostop na trg (8. december 2016)

Pogodbenice so izmenjale mnenja o trgovinskih tokovih, vključno z uporabo preferencialov in tarifnih kvot.

EU je v zvezi z dostopom na trg v Kolumbiji izrazila pomisleke glede politike uničevanja tovornjakov. Kolumbija se je sklicevala na prihodnjo izvedbeno uredbo, Odlok 1517 o izboljšanju dostopa na trg, dokler politika do konca leta 2018 ne bo povsem opuščena. EU je opozorila tudi na uporabo praga 30 000 USD FOB, nad katerim se uporablja višja davčna stopnja za prodane osebne avtomobile, in na obveznost nameščanja trošarinskih nalepk na uvoženo pivo, ki velja v enajstih kolumbijskih regijah.

EU je v zvezi s Perujem izrazila zaskrbljenost glede izvajanja njegovega sistema povračil dajatev.

Odbor za trgovino (9. december 2016)

Odbor za trgovino se je seznanil z delom pododborov. EU je ponovila nekatere od svojih glavnih pomislekov, predvsem: neposreden prevoz in delitev pošiljk v Kolumbiji in Peruju, dostop EU na trg javnih naročil na podcentralni ravni v Kolumbiji, nadaljnjo diskriminacijo uvoženih žganih pijač v Peruju, neizvrševanje pravil o geografskih označbah v Peruju (Oporto in Feta) in obveznost namestitve trošarinskih nalepk na uvožena piva v nekaterih regijah Kolumbije. Peru je izrazil pomisleke glede Uredbe (EU) 2015/2283 o novih živilih.

EU je poročala o ratifikacijah Sporazuma v državah članicah. Kolumbija in Peru sta poročala o postopku ratifikacije Protokola o pristopu Hrvaške. Pogodbenice so pozdravile postopek ratifikacije Protokola o pristopu Ekvadorja, ki je v teku, in njegovo začasno uporabo od 1. januarja 2017.

5. IZVAJANJE DOLOČB O TRGOVINI IN TRAJNOSTNEM RAZVOJU

5.1. Pododbor za trgovino in trajnostni razvoj

Tretje srečanje pododbora za trgovino in trajnostni razvoj (v nadaljnjem besedilu: pododbor) je potekalo 7. in 8. decembra 2016 v Bruslju.

5.1.1. Izvajanje določb, povezanih z delom

EU je poročala o ratifikaciji konvencij MOD s strani držav članic, zlasti Protokola o prisilnem delu iz leta 2014 in konvencij MOD o delavcih v gospodinjstvu in o delu na področju ribolova. Poročala je o evropski platformi o delu na črno kot orodju za obravnavo neformalne ekonomije in o tekočem pregledu zakonodaje EU o varnosti in zdravju pri delu. EU je izrazila pomisleke o vprašanjih dela, na katere je opozoril nadzorni sistem MOD, ter nadalje spodbudila Kolumbijo in Peru k odpravljanju opredeljenih pomanjkljivosti in izboljšanju učinkovitega izvajanja mednarodnih delovnih standardov.

Kolumbija je opisala reforme, katerih cilj je svoboda združevanja delavcev in napredek pri zniževanju ravni nekaznovanosti in nasilja, ter svojo ratifikacijo konvencije MOD o delavcih v gospodinjstvu. Kolumbija je poročala tudi o prizadevanjih za izvajanje priporočil glede politike dela v okviru postopka pristopa k Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Kolumbija je osvetlila pozitivne izkušnje s socialnim dialogom in mehanizmi za reševanje delovnih sporov. Opozorila je na izzive, ki jih prinaša mirovni proces glede dostojnega dela in neformalnosti na podeželju. Poročala je o ukrepih, katerih cilj je krepitev delovne inšpekcije ter spoprijemanje z oddajanjem del podizvajalcem in neformalnimi delovnimi praksami.

Peru je opredelil prednostne naloge nove vlade: formalizacija, socialni dialog, preprečevanje in izkoreninjanje otroškega in prisilnega dela, delovna inšpekcija. Opozoril je na nedavno ratifikacijo konvencije MOD o varstvu materinstva in mehanizme za vključevanje socialnih partnerjev prek Državnega sveta za delo in spodbujanje zaposlovanja.

5.1.2. Izvajanje okoljskih določb

EU je poudarila napredek v okviru večstranskih okoljskih sporazumov in ukrepe za izvajanje svojih zavez iz Pariškega sporazuma. Na konferenci pogodbenic Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami (CITES) je EU spodbudila Kolumbijo k izvajanju svojih zavez o strogih nadzornim mehanizmih glede trgovanja s kožami krokodilov in kajmanov, ki so navedeni na seznamu CITES. Kolumbija je navedla, da bo EU pozneje sporočila dodatne informacije o ukrepih za spoprijemanje s tem vprašanjem. EU je predstavila sveženj ukrepov za krožno gospodarstvo in izrazila zanimanje za s tem povezano poslovno srečanje v Kolumbiji.

Peru je poudaril svoje strateške osi „Perú Limpio“ in „Perú Natural“ ter prednostne naloge nove vlade: trajnostna raba biološke raznolikosti, zlasti gozdov, prilagajanje podnebnim spremembam in njihova ublažitev, učinkovito ravnanje s trdnimi odpadki, integrirano upravljanje obalnih območij, preprečevanje onesnaževanja in nadzor nad njim ter ekološka učinkovitost. Poudaril je potrebo po primernem institucionalnem okviru ter prizadevanjih v različnih sektorjih in na različnih ravneh vlade.

5.2. Notranje posvetovanje in srečanja pododbora s civilno družbo

Notranje posvetovanje

Mehanizem EU za posvetovanje s civilno družbo (notranja svetovalna skupina) se je od svoje ustanovitve srečala petkrat, pri čemer je Evropski ekonomsko-socialni odbor zagotovil tri člane in izvajanje tajniških opravil.

Predstavniki kolumbijske civilne družbe so organizirali več sestankov na sedežu delegacije EU v Bogoti, enega s predsednikom notranje svetovalne skupine EU, na katerih so razpravljali o možnostih vzpostavitve podskupin mehanizmov posvetovanja za spremljanje Sporazuma.

Srečanje pododbora s civilno družbo

Dne 8. decembra 2016 je potekala odprta razprava pododbora s civilno družbo, ki se je je udeležilo približno 60 predstavnikov. Prek spleta se je prenašala v živo. Pogodbenice so z ustnimi in pisnimi poročili civilni družbi poročale o razpravah pododbora, sledila pa so vprašanja in odgovori ter razprava. Predstavniki civilne družbe iz EU, Kolumbije in Peruja so predložili skupno izjavo, v kateri so opozorili na vprašanja dela, okolja in človekovih pravic, dostopa malim proizvajalcem in MSP na trg ter dali priporočila o sodelovanju civilne družbe.

5.3. Nadaljnje delo in druge dejavnosti

Vse strani so se strinjale, da bodo okrepile stike za razvoj ukrepov za izvajanje določb o trgovini in trajnostnem razvoju. Pogodbenice so poleg okoljskih in delovnih vprašanj razpravljale tudi o morebitnih prizadevanjih glede odgovornega poslovnega ravnanja oziroma družbene odgovornosti podjetij kot presečnih instrumentov.

EU je na zahtevo Kolumbije in Peruja 6. decembra 2016 organizirala tehnični seminar z video povezavo z Bogoto in Limo, na katerem je predstavila uporabljeno

metodologijo pri oceni učinka trgovinskih sporazumov EU ter o tem vodila razpravo.

Kolumbija

Decembra 2016 je EU sodelovala na regionalnem seminarju OECD v Kolumbiji o odgovornih dobavnih verigah mineralov, s poudarkom na svoji prihodnji uredbi o konfliktnih mineralih. Delegacija EU v Bogoti je z ostalimi veleposlaništvi posledično ustanovila usklajevalno skupino na področju nezakonitega rudarjenja, ki naj usklajuje stališča in načrtuje skupne ukrepe.

EU in Kolumbija sta se med obiskom evropskega komisarja za kmetijstvo Phila Hogana februarja 2016 dogovorili o začetku pogajanj o dvostranskem sporazumu o trgovini z ekološkimi proizvodi.

Organizirani so bili številni dogodki za večjo prepoznavnost trajnostnega razvoja in njegove povezanosti z mirovnim procesom, vključno z obiski na območjih, ki jih je prizadel konflikt. Zadnji dogodek je bila konferenca, ki je potekala februarja 2017, o tem, kako lahko Trgovinski sporazum prispeva k ustvarjanju gospodarskih priložnosti v okviru mirovnega procesa. Delegacija EU je organizirala tridnevno delavnico z razpravo o izvajanju delovnih standardov, da bi izboljšala razumevanje delovnega položaja v Kolumbiji.

Peru

Delegacija EU v Peruju je v okviru projekta „Spodbujanje družbene odgovornosti podjetij oziroma odgovornega poslovnega ravnanja v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju – Pilotna faza“ 29. novembra 2016 v Limi organizirala seminar z naslovom „Na poti v članstvo v OECD: Spodbujanje odgovornega poslovnega ravnanja v Peruju“.

Delegacija EU v Peruju je sodelovala pri seminarju NEXOS +1 o okoljsko trajnostnih poslovnih modelih, ki je potekal 24. oktobra 2016 v Limi.

6. POSEBNA PODROČJA, O KATERIH JE TREBA POROČATI ALI JIH SPREMLJATI

6.1. Uporaba tarifnih kvot

Sporazum predvideva tarifne kvote, ki drugi pogodbenici zagotavljajo preferencialno tarifno obravnavo do količinskega praga kvote, nad katerim za uvoz velja tarifa države z največjimi tarifnimi ugodnostmi.

Tarifne kvote, ki jih je določila EU

V preglednicah 7 in 8 so prikazane stopnje uporabe tarifnih kvot, ki jih določila EU za Kolumbijo in Peru. Navedene so samo tarifne kvote, ki so bile uporabljene.

Uporaba tarifnih kvot s strani Kolumbije za trsni sladkor ali sladkor iz sladkorne pese in kemično čisto saharozo se je povečalo z 88,4 % na 96,2 %. Druge tarifne kvote so se le malo uporabljale ali se niso uporabljale.

Preglednica 7: Stopnja uporabe tarifnih kvot EU s strani Kolumbije

	2013	2014	2015	2016

Trsni sladkor in kemično čista saharoza	88,4 %	85,72 %	93,8 %	96,2 %
Drugi sladkorni proizvodi	1,37 %	1,32 %	1,23 %	1,5 %

Vir: TAXUD, podatkovna baza carinskega nadzora.

Peru je tarifne kvote za trsni sladkor od začetka veljavnosti Sporazuma že skoraj v celoti uporabil. Tudi tarifne kvote za koruzo so v veliki meri uporabljene. Peru začenja uporabljati tarifne kvote za česen. Druge tarifne kvote imajo zelo nizko stopnjo uporabe.

Preglednica 8: Stopnja uporabe tarifnih kvot EU s strani Peruja

	2013	2014	2015	2016
Trsni sladkor	100 %	100 %	3,5 %	99,8 %
Sladka koruza	21 %	76 %	83,2 %	87,3 %
Česen	0 %	0 %	2,4 %	53,8 %
Rum	0 %	0 %	0 %	7 %
Koruza	0,7 %	2,9 %	1,8 %	6,1 %
Sladkorni proizvodi	0,02 %	0,01 %	0,16 %	0,1 %

Vir: TAXUD, podatkovna baza carinskega nadzora.

Tarifne kvote, ki jih je določila Kolumbija

EU v celoti uporablja tarifne kvote za gobe, mlečne izdelke kot so jogurt ter mleko in smetana v prahu, sirotko, živila za otroško prehrano in sladko koruzo, v manjši meri tarifne kvote za sladoled (se povečuje), v zelo majhni meri pa tarifne kvote za sir (v povprečju 8 %) in sladkorne proizvode (v povprečju 3 %).

Preglednica 9: Stopnja uporabe tarifnih kvot Kolumbije s strani EU

	2013	2014	2015	2016
Gobe	1,6 %	5 %	100 %	100 %
Mleko in smetana v prahu	0 %	34,9 %	100 %	100 %
Sirotka	57,6 %	50 %	92,9 %	Ni več tarifnih kvot
Živila za otroško prehrano	40,4 %	67,5 %	99,1 %	100 %
Jogurt	0 %	0,5 %	0,8 %	100 %
Sladka koruza	0,42 %	54,2 %	100 %	100 %
Sladoled	5,26 %	13,4 %	7,4 %	25,9 %
Sir	9 %	8 %	8,2 %	7,9 %
Sladkorni proizvodi	1,8 %	3,4 %	3,1 %	3,8 %

Vir: DIAN (Dirección de Impuestos y Aduanas Nacionales)

Tarifne kvote, ki jih je določil Peru

EU v celoti uporablja tarifne kvote za maslo in mleko v prahu ter skoraj v celoti za sladoled. Druge tarifne kvote se uporabljajo v zelo majhni meri.

Preglednica 10: Stopnja uporabe tarifnih kvot Peruja s strani EU

	2013	2014	2015	2016
Maslo	0 %	0 %	96,0 %	100 %
Sir	0 %	0 %	0 %	4,3 %
Sladoled	58,6 %	89,6 %	98,5 %	95,6 %
Mleko v prahu	0 %	4,1 %	99,7 %	100 %
Mleko za dojenčke	0 %	0 %	0 %	29,9 %
Žvečilni gumi	0,3 %	0 %	0,1 %	2,2 %
Sladkor	0 %	0 %	0 %	0,8 %
Rum	3,5 %	0,0 %	3,5 %	5,8 %

Vir: SUNAT (Superintendencia Nacional de Aduanas y de Administración Tributaria)

6.2. Izvajanje Uredbe (EU) št. 19/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane

Uredba (EU) št. 19/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ekvadorjem, Kolumbijo in Perujem na drugi strani[7] (v nadaljnjem besedilu: Uredba) omogoča začetek zaščitne preiskave ali uvedbo predhodnih nadzornih ukrepov na podlagi pogojev, določenih v Uredbi. V skladu s členoma 3 in 13 Uredbe Komisija spremlja razvoj uvoza svežih banan (HS 08039010) iz Kolumbije in Peruja.

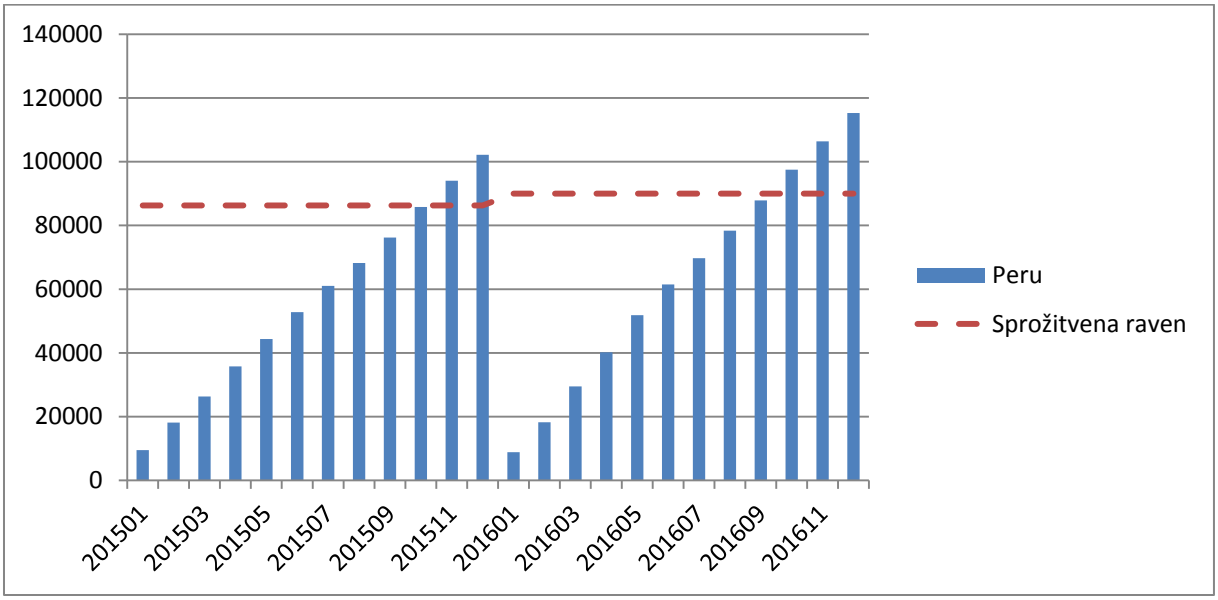
Leta 2015 se je uvoz svežih banan iz **Peruja** v EU po obsegu povečal za skoraj 5 % v primerjavi z letom 2014. Ta trend se je nadaljeval v letu 2016 s povečanjem za skoraj 10 % v primerjavi z letom 2015. V letih 2015 in 2016 je uvoz v EU iz Peruja že oktobra dosegel sprožitveni obseg uvoza, določen s Sporazumom (86 250 ton leta 2015 in 90 000 ton leta 2016). V skladu s členom 15(3) Uredbe je Komisija proučila učinek na trg banan v EU, pri čemer je med drugim upoštevala učinek na raven cen, razvoj uvoza iz drugih virov in celotno stabilnost trga Unije.

Komisija je ugotovila, da: (1) glede na to, da je uvoz svežih banan v EU iz Peruja leta 2015 predstavljal le približno 4 % skupnega uvoza in leta 2016 nekaj manj kot 2 %, (2) glede na to, da uvoz svežih banan iz drugih tradicionalnih držav izvoznic ostaja večinoma pod pragovi, določenimi v primerljivih stabilizacijskih mehanizmih, (3) glede na to, da se povprečna veleprodajna cena banan ni opazno spremenila in (4) glede na to, da ni bilo znakov negativnega učinka na stabilnost trga EU, za proizvajalce EU ali za najbolj oddaljene regije EU, opustitev preferencialne dajatve na banane iz Peruja ni primerna[8].

[7] UL L 17, 19.1.2013, str. 1.

[8] UL L 328, 12.12.2015, str. 116 in UL L 326, 1.12.2016, str. 16.

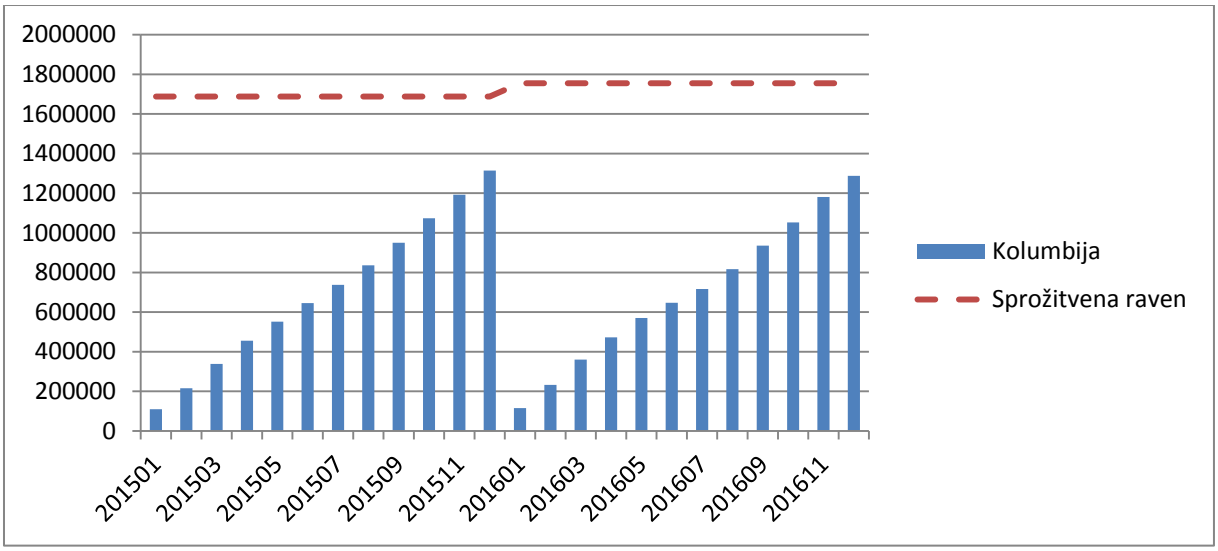
Preglednica 11: Uvoz banan iz Peruja v EU v letih 2015 in 2016 (skupni obseg v tonah)

Leta 2015 se je uvoz svežih banan iz **Kolumbije** v EU po obsegu povečal za 21 % v primerjavi z letom 2014. Toda v letu 2016 se je zmanjšal za 4 % (z 1 307 458 ton v letu 2015 na 1 249 513 ton v letu 2016).

Kolumbija je ostala precej pod sprožitvenim obsegom uvoza, kot je bil določen s Sporazumom (na približno 75 %), tj. 1 687 500 ton leta 2015 in 1 755 000 ton leta 2016.

Preglednica 12: Uvoz banan iz Kolumbije v EU v letih 2015 in 2016 (skupni obseg v tonah)

7. SKLEPNE UGOTOVITVE

Štiri leta po začetku veljavnosti Sporazuma ta na splošno dobro deluje. Jasno je, da sta upočasnitev gospodarske rasti v Latinski Ameriki in znižanje cen primarnih proizvodov na svetovnem trgu vplivala na trgovinske tokove. Vendar je zmanjšanje dvostranske trgovine med EU in Kolumbijo (23,5 %) ter med EU in Perujem (11 %) nižje od skupnega zmanjšanja trgovine teh držav s svetom (približno 36 % v primeru Kolumbije in 18 % v primeru Peruja).

Ko se je delež mineralnih proizvodov v izvozu Kolumbije in Peruja v EU zmanjšal in je danes precej nižji kot v izvozu v druge dele sveta, je Sporazum prispeval k raznolikosti izvoza obeh držav. Sporazum ponuja priložnosti za nov izvoz, zlasti za kmetijske proizvode, ki so zdaj ključni element izvozne strukture Kolumbije in Peruja v EU, saj zajemajo skoraj 40 % oziroma 51 % vrednosti skupnega izvoza v EU. Ta raznolikost je privedla tudi do pomembnega povečanja števila novih izvoznikov v EU, zlasti malih in srednjih podjetij, ki so močno zastopana v hitro rastočih kategorijah izvoza kmetijskih proizvodov.

Polno izvajanje Sporazuma je še vedno ključnega pomena za zagotovitev pričakovanih koristi za obe strani. Medtem ko izvajanje dobro poteka na večini področij, je treba nekaterim področjem nameniti dodatno pozornost, na primer izvajanju obveznosti Peruja na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, da se omogoči izvoz kmetijskih proizvodov iz EU.

Na področju obdavčenja žganih pijač, ki je dolgotrajno vprašanje v Kolumbiji, in po tem, ko je EU sprožila postopek reševanja sporov (DS502), je bil dosežen pomemben napredek s sprejetjem reformne zakonodaje o žganih pijačah. Zakon št. 1816, ki je začel veljati 1. januarja 2017, je reformiral ureditev žganih pijač z odpravo davčne diskriminacije in uredil monopole kolumbijskih regij nad proizvodnjo, uvajanjem, in distribucijo žganih pijač. Komisija pozorno spremlja izvajanje teh ukrepov. V nasprotju s tem je diskriminatorno obdavčenje žganih pijač v Peruju še vedno nerešeno vprašanje.

Pozitivne so tudi razprave s Kolumbijo o izvajanju zavez glede dostopa na trg javnih naročil na podcentralni ravni v Kolumbiji.

Obe državi si morata še naprej prizadevati za uveljavitev geografskih označb EU.

Dosežen je bil napredek pri izvajanju poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, prav tako z obema državama poteka vse odprtejši dialog o delu. Kljub temu pa ostajajo izzivi na področju delovnih in okoljskih vprašanj ter glede podpore izvajanju tega poglavja, zato so potrebna dodatna prizadevanja, vključno z dejavnostmi sodelovanja.

Kar zadeva stabilizacijski mehanizem za banane, nič ne kaže na to, da bi raven kolumbijskega in perujskega izvoza vplivala na stabilnost trga EU ali na položaj proizvajalcev EU. Nadaljevala se bosta tesno in okrepljeno spremljanje uvoza banan ter ocenjevanje razmer na trgu.

Komisija si bo še naprej prizadevala za izvajanje Sporazuma s Kolumbijo in Perujem ter zdaj tudi z Ekvadorjem, da bodo državljani, gospodarski subjekti in druge zainteresirane strani na obeh straneh lahko v celoti izkoristili možnosti, ki jih omogoča Sporazum. Komisija poziva države članice EU in Evropski parlament, naj še naprej dejavno prispevajo k temu procesu